

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A parlament méltósága.

A parlament méltóságának tisztelete, az ország tekintélyének megőrzése, A parlament méltóságának megvédése, a haza tekintélyének biztosítása.

Magyarországot tisztelte a világ; mert tudta, hogy törvényhozó testülete a szenvedelmek által magát elragadtatni soha sem engedte. Tudta, hogy a magyar törvényhozó testület a harc komolyságát nem téveszti össze a szenvedélynek értelmét megzavaró lázával, a harcot nem a vérengzéssel.

Európa kisebb államainak parlamentjei a világ előtt már rég tekintélyüket veszítették. A külföldi parlamentek botrányairól szánakozva emlékeztek meg ott, ahol a komolyságból kivetközni még nem tudtak. Minden egyes botrány után önkéntelenül támadt az a tudat, hogy azon állam, melynek parlamentje a botrányok színhelye volt, tekintélyében megrendült. Ezt az államot a megbízhatatlan államok sorába kezdték sorozni.

És a történelem megdönthetetlen tanubizonyságaként ez az önkénytelenül támadt tudat sohasem csalódott. A botrányok parlamentje mindig az állam sülyedését készítette elő. És felsőbb gondviselés menthette csak meg azokat az államokat, melyek a botrányokban éldegéltek.

Emlékezhettünk reá, hiszen csak hónapok választják el az emlékezést a történetektől, hogy az ausztriai parlamenti botrányokat mennyire elítélte a magyar közvélemény. És ítéletében könyörtelen volt, sőt durván igazságos.

Kimondtuk az ítéletet, hogy az osztrák parlament botrányai lerontják nemcsak Ausztriának, hanem Magyarországnak tekintélyét is. Haraggal irtunk, haraggal beszéltünk azokról, akik botrányaikkal a magyar állam rovására szinte tüntettek. Köve-

teltük, hogy Ausztriában állítsák helyre a parlament tekintélyét. Szégyeltük magunkat a nagyhatalmak előtt nem is önmagunk, hanem az osztrákok miatt, pedig inkább örülhettünk volna. De nem örültünk, éreztük, hogy az örvendéssel önmagunk kárán is örvendénénk és ezt mégis bűnnek tartottuk.

És most ime a mi parlamentünk olyan botrányoknak volt a színhelye, aminőnek talán eddig még egyetlenegy parlament sem. A törvényhozó testületnek az a része, amelyet ellenzéknek neveznek s amely leginkább ítélte el az osztrák botrányokat, amely legjobban hangoztatta, hogy ezek a botrányok mintegy követelik a külvilágot, hogy tekintélyünket megóvhassuk. A törvényhozó testületnek ez a része utánozza most az osztrák parlament dühöngő elemeit.

Bizony sajnálatraméltó ez a gazság. Sajnálatraméltó ennél is inkább, mert Ausztria gunyosan fogja emlegetni a közmondásossá vált magyar politikai érettséget és világlapjai révén híreszteli majd, hogy a magyar politikai érettség csak szóvirág volt, melylyel ékeskedtek, amelylyel a hiányokat leplezgették.

És a külföld, amelynek világlapjai mára Magyarországra küldötték tudósítóikat, ugyanazt fogja mindani, amit az osztrák. És hozzá teszik még azt is, hogy Magyarország tekintélye megingott.

Azután tovább fűzik a következtetést.

Meg fogják állapítani, hogy Ausztria-Magyarország nagyhatalmi tekintélye, melyet eddig Magyarország tartott fön, megingott, talán lesznek olyanok, akik azt fogják mondani, hogy megszűnt.

Azután kezdünk a tekintélynek arra a fokára sülyedni, amelyen ma a Balkán félsziget kis államai vannak. Hitelünk

olyan lesz, mint Szerbiáé, mint Görögorszáé.

És mindebben a sülyedésben a magyar állam beelleneségei nőni fognak. Horvátország erősebben, mint valaha és sikeresebben is, arra fog törni, hogy azokat a kötelekek, a melyek Szent-István koronájához fűzik, meglazuljanak. A szerbek, románok, szászok neveltségeseznek fogják tartani a magyar állameszmét és féktelen izgatásaikban megsokszorosodnak.

Mert jegyezzük meg, ma az államok létének és fejlődésének főfeltétele nem a rajongás. Ma csak annak az államnak van az államok társadalmában létjogosultsága, amelynek jellege, a kornak megfelelően közgazdasági és a közgazdaság ellensége, sőt könyörtelen megboszulója a parlamenti botrányoknak. Az államok mai jellegében a parlamenti botrányok öngyilkossági kísérletek.

A gondviseléstől függ, hogyan menti meg az öngyilkosjelöltet.

ORSZÁGGYULÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól.
Budapest, 1904. dec. 13.

Az utcán.

A mai nap mozgalma az új párt Angol királyné szállóbeli klubhelyiségében kezdődik. Itt gyülekeztek össze reggel kilenced fél órakor a szövetszert etlenzék tagjai, és innen vonultak fel Apponyi Albert gróf és Zichy Jenő gróf vezérletével. A menet a Dorottya utcán és a Dunaparton vonult el nagy tömegtől kísérv a parlament felé. Nagy tömeg kíséerte. A mikor a képviselőház főbejárója elé értek a képviselők, mindjárt parázs verekedés támadt. Egy Rodaliczky nevű rendőrtisztviselő fölszólta ott a képviselőket, hogy egyenkint vonuljanak be. Iszonyu kavarodás támadt erre.

— Eláll! Ki vele! Mit akar itt!

Justh Gyula pofon vágta a ren-

dőrlistviselőt, Zbóray Miklós pedig feltaszította. A képviselők erre bevonultak.

A házban.

A folyosókon és a teremben ekkor már fel volt állítva a parlamenti testörség. Az ellenzéki képviselők rohammal törtek be az ülésterembe. Néhány pillanat és a tanácskozó terem egy része romokban hevert.

Kubik Béla és Rákosi Viktor az elnöki emelvény felé vezényeltek rohamot. Az emelvényen tizenkét testőr állt. A jobb karfa, mintegy tizennégy méter hosszú egy pillanat alatt össze-vissza volt zuzva. A terem közepén kezdődött most a dulakodás. A parlamentben sohasem látott jelenetek játszódtak le. Irtózat és lárma. Bakonyi Nándor, Lovász Márton, Lengyel Zoltán, Nessi Pál a darabantoknak rohantak.

Összevissza fogták őket. Általános kavarodás. A padok lapjait letépték és megkezdődött a bombardirozás, Párjával repültek a deszkalapok az elnöki emelvényen nyugodtan álló darabantok felé. A testörség nyugodtan etürte a támadást. Bakonyi Samu a jobb bejárónál egy darabantot kivert. Papp Zoltán egy széket hajított fel. Egy darabantot fején talált. Az izgalom dühöngéssé fajult. Nessi Pál a miniszterelnöki íróasztalt fordította fel. És sorba döntötték most a többi miniszteri íróasztalt is. A bársonyszékeket pedig a padokra dobták. A terem ekkor már össze-vissza volt zuzva, a törvénykönyveket is eltépték. És most egy újabb roham a darabantok felé, akik végre is kivonultak a teremből.

A darabantok az elnöki szék elé vonultak. Farkas János főterembiztos Tisza István gróf felé ment, a ki ebben a pillanatban jött a miniszterelnöki szobából. Farkas jelentést tett Tiszának.

— Pozsgay Miklós és Lukács Gyula kezdték a verekedést. Ki tudnám őket verni. Tovább nem folytathatta, mert összeesett. A jegyző szobába vitték és ápolás alá vették.

Tisza a teremben.

Ezenközben odabent még néhány

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép karácsonyi ajándék

!!! Karácsonyra !!!

Ebben a szak esztendőben legalkalmasabb karácsonyi ajándék úgy felnőtteknek mint gyermekeknek: **ezipő, kalap, ing, nyakkendő és sok-sok más cikkkek**, amelynek sokkal jobb hasznát vehetük, mintha esecsebecsét és játéktárgyakat veszünk és h. bánulatos olcsón akarják beszerezni úgy o o o teljes bizalommal forduljanak a o o o

Versenyáru üzlet a Szabadka,
Papucs-piac, Sztojtkovics ur fióküzlete mellett
Cilinder vasalás 15 kr.

Figyelem

15 kor. bevásárlásnál életnagyságu ingyen fénykép, ami szintén nagyon szép karácsonyi ajándék

padot zuztak össze. A kormánypart részéről egyetlen képviselő Nagy Sándor maradt a teremben. A zaj úgy ahogy elcsillapult, Tisza István gróf lépett a terembe. Iszonyu füttyüléssel fogadták.

Zboray Miklós felszaladt az elnöki emelvényre:

— Szavazzunk! Szavazzunk! kiáltotta.

Az Andrásyak jöttek. Gyula és Tivadar grófok. Viharos éljenzéssel fogadták.

Fernbach Péter Tiszához lépett.

— Ez a Ház tele van rendőrrel. Kérlek, vedd tudomásul, hogy kiléptem a pártból. Viharos éljenzés fogadta ezt az ellenzéken. Az elnöki asztalon Gabányi Miklós ül. Mellette állanak Rátkay László, Nagy Sándor (nagylaki) Justh Gyula, Hegedűs Károly, Pozsgay Miklós. A kormányparti padokon gyéren vannak jelen. A szabadelvűpart zöme a folyosón van. A közönség karzatai rogyásig megteltek. A teremben, sötét lévén, meggyújtották a villamot. A zajongás egyre tart. Baloldalt a gomolyagban Apponyi Albert gróf, Zichy Jenő gróf és a két Andrásy tanácskozik.

Sivár képe van a teremnek. Az elnöki emelvény karfája hiányzik, a miniszteri asztalok fel vannak fordítva, az ellenzéki padok nagy részének le vannak tépve a csapjai. Csupa faszilánk az egész terem. Iszonyu zsvaj támadt most:

— Tisza beadta lemondását.

Viharos éljenzéssel fogadja ezt az ellenzék. Tisza István gróf távozik a teremből. Andrásy Gyula gróf a jobboldal felé megy. Plóss Sándorral, Dániel Ernővel tanácskozik.

Az elnöki emelvény rogyásig tele van ellenzéki képviselőkkel. Legelől Olay Lajos, Nessi Pál, Horváth Gyula, Ráth Endre állott őrt. Zaj, lárma töltötte be a termet.

Tisza István mielőtt kiment volna a teremből, magaköré gyűjtötte az embereket és ezeket jelentette ki:

— Ez nem politikai tett. Ez közönséges bűntény. Ne izgassátok fel magatokat. Délben 12 órakor érkezzetek. Ezzel távozott.

A sebesültek.

Lent a félemeleten a teremőrök szobájában ezenközben a sebesült parlamenti örököt vették ápolás alá. Hárman sebesültek meg. László Antal őrmester fején, Kitheringer Antal őrsvezető szintén fején és Svűcs Péter a szemén sérült meg súlyosan.

Az elnöki emelvényen.

A teremben Andrásy Gyula gróf az elnöki emelvényre megy és kéréli az ellenzéket, hagyja el az elnöki emelvényt.

— Nem tágitunk innen! — jelentik ki.

Apponyi Albert gróf helyén telepszik le, Kossuth Ferenc szintén. A

folyosó is mozgalmas. Jönnek-mennek az emberek. A folyosókról a parlamenti testőrök eltávoztak, az elnöki szobát azonban hat markos ember őrizi.

Minden egyes ellenzéki képviselő egy-egy faszilánkot tesz el emelkül.

És most nagy jelenet játszódik le az elnöki emelvényen.

Justh Gyula: Nem tűrjük, hogy Percel itt elnököljön. (Viharos éljenzés).

Rakovszky István: Inkább meghalunk, de Percel itt elnökölni nem fog. (Viharos éljenzés).

Nessi Pál: Esküdjünk, hogy Percel itt elnökölni nem fog!

Esküszünk! Esküszünk!, zugta az ellenzék.

A miniszteri íróasztalok, székek egy halomban a terem közepén hevernek.

Lukács László pénzügyminiszter jött be egy pillanatra. Az ellenzék füttyüléssel fogadta.

A jobboldal rendkívül nyugodtan viselkedett. Senki egy megjegyzést nem tesz. Hallgatagon ül az egyik rész, a másik pedig a nemzeti párttal beszélget minden izgalom nélkül.

Nem lesz ülés.

Csávossy Béla háznagy az elnöki emelvényre akar felmenni, de nem engedik és így az alsó lépcsőről hirdeti:

— Ma ülés nem lesz!

— Nem hisszük! Nem hisszük! zug az ellenzék. Itt maradunk! Senki sem távozik!

Kitudódott most, hogy Polónyi Géza, a mikor a dulakodás folyt, majdnem agyonütötte Nessi Pált, a mennyiben az a súlyos szék, a melylyel dobott, Nessi vállát érte.

A botrányok után.

Tizenkettőfél órakor a kormánypart kivonult és a szabadelvűpartba ment, a hol délben zárt értekezlet volt. Az értekezletre a képviselőkön kívül senkit sem bocsátottak be.

Az ellenzék a Házban maradt.

Délben megjelent a folyosón Zichy Nándor gróf, viharosan megéljeneztek.

Az ellenzék a folyosókon és a teremben táborozik. Most derülnek ki az egyes epizódok.

Az első, aki a terem felé rohant Polónyi Géza volt. Az ajtóban ekkor egy testőr állott. Polónyi mellen ragadta és eltaszította:

— Menjen hóhérnak!

A tülekedésben a néppárt pap tagjai is résztvettek. Csernok János, Ernst János és Molnár János.

Az elnöki emelvényt még mindig megszállva tartják. Nagy Sándor (a nagylaki). Sztuba István, Nessi Pál, Ráth Endre, Zboray Miklós őrzik.

Hire terjedt, hogy odakünn plakátokat ragasztottak, hogy ma délután 4 órakor képviselőházi ülés lesz. Ez

a hir azonban nem bizonyult valósnak. Ezen közben tartott a szabadelvűparti értekezlet, a mely teljesen zárt és bizalmas volt.

Apponyi Albert gróf Kossuth Ferencel konferált. Ugy döntöttek, hogy az ellenzék, ha kell estig itt marad. Még mindig azt hiszik, hogy ülés lesz, pedig elhatározott dolog, hogy ma már csak a főrendiház tart ülést.

Háromnegyed egy óra van. A képviselők nagy része az étkező teremből vonul. Parlamenti testőrt sehol sem lehet látni. Az ellenzék a megsebesült parlamenti testőrség javára gyűjtést fog rendezni.

Csatlakozás az ellenzékhez.

Fernbach Péter szabadelvűparti képviselő kijelentette a Házban, hogy csatlakozik az ellenzékhez, a szabadelvűpartból való kilépését nem is jelenti be.

Gróf Erdődy Gyula képviselő, aki már régebben kilépett a kormánypartból és azóta pártonkívüli lett, szintén csatlakozott ma az ellenzékhez.

Hire jár a folyosón, hogy a 10—15 szabadelvűparti képviselő már elküldte a szabadelvűpart elnökségéhez a pártból való kilépési nyilatkozatát. Hogy kik ezek a képviselők még nem tudni. Emlegetik a többi közt Pattányzky Eleket, Bottka Bélát és Keglevich Gyulát. De hogy ezek tényleg ezek közt vannak-e, bizonyosan nem lehet tudni ebben a pillanatban.

Szentiványi marad.

A szabadelvűpart értekezlete bizalmas jellegű volt, de a következő részleteket közölhetjük:

Tisza után Szentiványi Árpád emelkedett szólásra, aki azzal kezdte beszédét:

— Itt vagyok és itt is maradok!

Arra kéri a miniszterelnököt, hogy ne akarjon bosszút állani és ügyeljen arra, hogy az utcán ártatlan ember vére ne folyjon.

Utána báró Dániel Ernő tartott magasztos beszédet. Tisza közben kétszer is felszólt és megkérte a pártot arra, hogy ma este a klubban teljes számban megjelenjenek a további taktika megbeszélése végett.

Az elnök az ülést erre bezárta.

A főrendiház ülése.

A főrendiházat tudvalevőleg ma délután négy órára összehívták. Az ülés azonban az eseményekre való tekintettel elmarad. Erről már hivatalosan értesítették is a főrendeket. Az ülés elmaradásának híret gróf Zichy Nándor hozta meg a képviselőházba.

Utczai tüntetések.

A képviselőház előtt nagy tömeg abczugolt köpködött. De nem sokáig adhatott hangos kifejezést az érzelmeinek, tíz óra elé megjelent Rudnay Béla főkapitány feketében és kiadta a rendeletet, aki egy hangos szót szól azt távolítsák el.

Backelberg felügyelő legelőször is a t. Ház kapuját tisztította meg

harmincz emberével s a tömeg hátra szorult a képviselőház előtti kertbe. Azonban itt sem tartózkodhattak soká, a főkapitány rendeletére husz lovasrendőr vágatott a térre és öt perc alatt megtisztított mindent! A környéken szétoszlottak a tüntetők s csak a rendőr ütegek tanyáztak mindenfelé.

Délelőtt tizenegy órakor a főkapitányság épületéből az összes tartalék őrséget kiküldték a képviselőház környékére és az új Károly főherceg kaszárnyába, ahol körülbelül 200 lovasrendőr várta a fejleményeket.

A főkapitány elrendelte, hogy az összes rendőrtanyák legénységai jelentkezzenek a főkapitányságon és ott az udvaron várják be az intézkedéseket.

A szétosztatás úgy látszik nem sok eredménnyel járt. Tizenket óra felé újra nagy tömeg verődött össze a képviselőház előtt, akik abczugolták Tiszát és a rendőrséget.

A főkapitány ekkor rohamot vezényelt, harminc lovasrendőr a tömeg közé rontott. A roham természetesen eredményesen végződött, a tér újra tiszta és üres lett.

A rendőrök a tüntetők közül ötvenet fogtak el. Ezeket beviszik a főkapitányságra, ahol három tisztviselő foglalkozik a kihallgatásukkal.

A tüntetők jórészt fiatal emberek, jogászok, műegyetemi hallgatók. Munkás ember köztük nincs egyetlen egy se.

Bécsben.

A magyar képviselőházban végbement események híre óriási izgatottságot okozott Bécsben. Már féltizkor a magyar házban tudtak mindent. Körber miniszterelnök és Goluchovszky külügyminiszter kihallgatásra jelentkeztek a királynál.

Mi lesz?

Egy szabadelvű képviselő mondta:

— Tizenkét órakor értekezletet tartanak, a melyen a további magatartásukról tanácskoznak. Bizonyos, hogy azok ellen, a kik felesküdték hivatalnokát bántalmazták, megindítják a bünvádi eljárást, a mely öt évi fegyházzal torolja meg az ilyen sérelmet. Azt hiszik, hogy azokat az ellenzéki képviselőket, akik tettüket letagadni nem tudják, feltétlenül elítélik.

Súlyosbitja az esetet, hogy az inzultus ülés előtt történt. Be kell vallania, hogy erre nem számítottak.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és múzeum. Nyitva szombat és szombaton délután 3-tól 6-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 16. 17. 18. A szabadkai színház tizennégyedik évfordulójának ötven évfordulója.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek			
Cleopatre	100 drb	—	kor. 24 fill.
"	1000	2	" — "
" parafás	1000	2	" 80 "
o o o o o o o			kaphatók:

ERDELYI D. ÉS TRSA

m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva	100 drb	—	kor. 30 fill.
"	1000	2	" 40 "
" parafás	1000	2	" 80 "
Prima, igen finom	100	—	" 32 "
"	1000	3	" — "

December 31. Máv. altiszti kör műpártoló osztályának Sylveszter estélye saját helyiségében.

December 31. Sociáldemokrata párt szervezet Sylveszter estélye a Hungáriában.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hang versenve és táncmulatsága a Pesti-szálloda nagytermében.

— **Luca napja.** Luca napja ismét elérkezett. Azt tartják a nép hiszékeny jámbor gyermekei, hogy aki e napon egy háromlábú szék faragásához fog s azt bizonyos munkabeosztással karácsony napjáig faragja, az karácsony éjjelén a széken ülve, meglátja jövődő sorsát. Azért lett aztán közmondássá, hogy minden dolog, mely nehezen ér a végéhez, „ugy készül, mint a Luca széke”. Nem kevésbé érdekes e nap babonájából az sem, hogy ünnepnappá fejlődött a nép között mely drága pénzért sem fogna e napon semmi féle munkába, mert — hitük szerint — a munkát nem tudnák befejezni soha. Ez a babonája a Luca nap misztériumának, mely még ma is teljes épségben él ott, hol véteknek tartják megfélekezni a hagyományról.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara köz-hiré teszi, hogy dr. *Malesovits* István zentai ügyvéd Ujvidékre költözött továbbá, hogy néhai *Vucsetich* Illés ujvidéki volt ügyvéd irodája részére kirendelt *Gosztovics* Pál ügyvéd ezen tiszte alól felmentetvén, gondnokká dr. *Malesovics* István ujvidéki ügyvéd rendeltetett ki, végül, hogy dr. *Zátonyi* Dezső zombori és *Tillinger* Sándor palánkai ügyvédek az ügyvédekről vezetett lajstromba beiktatta.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter Bács-Bodrogh megye kulai anyakönyvi kerületébe *Kanyó* Ödön helyettes segédjegyzőt, a palánkaiba pedig *Wölfl* Péter helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— **Az új kórházi szabályrendelet.** Az új kórházi szabályrendeletet, amely jóváhagyás végett a belügyminiszterhez lett felterjesztve, a miniszter ma érkezett leirata kapcsán visszatértesztette azzal, hogy a *Sántha* György dr. felebbezésében foglaltak figyelembevételével azon némi lényegtelenebb módosítások eszközöltessenek.

— **Bucsubankett.** A bazini járás-bíróság vezetőjévé kinevezett dr. *Kovács* Gyula kir. törvényszéki bíró tiszteletére a bírói kar által rendezendő bucsuestély végleges megállapodás szerint szombaton este lesz a Bárány szálloda éttermében megtartva.

— **A közös hadsereg lábbeli szükséglete.** Most osztották el a közös hadsereg bőrnemű szükségleteiből a kisiparnak fentartott részt. A magyar kamarai kerületek közül tizenháromnak iparosai pályáztak a vállalatra és mind, valamint a szegedi kamara is arányosan részesedtek. Fölösztásra került összesen 505 ezer korona értékű munka és abban 33250 pár lábbeli. Ebből kiadatott az aradi kamarai kerület részére 3502 p., a brassóinak 3519, a budapestinek 2757, a debreceninek 1900, a győrieknek 200, a kolozsvárinak 1000, a marosvásárhelyinek 7950, a nagyváradinak 500, a pécsinek 1350, a pozsonyinak 1750, a soproninak 457, a szegedinek 3782, a temesvárinak 1724, a zágrábinak 2455 pár. A különös figyelembe vett székely kamara után tehát a legnagyobb részesedést a szegedi kamarai terület kapta. Ennek 3782 pár lábbelijéből jut Sze-

gedre 1700 pár. Hmvásárhelyre 1200, Szentésre 582, Kulára 300 pár.

— **A szabadkai reklám király.** A letartóztatott Czeisler Lipót órásnak üzletében a rendőrség tegnap eszközölte a leltározást. Az üzletben levő áruknak amelyek Fischer Testvérek szegedi cég bizományi áru, összes értéke körülbelül 800 korona. A javítás alatt lévő órákat, amelyeket az üzletben találtak, szombaton átszállítják a rendőrséghez, ahol tulajdonosaiknak vissza lesznek szolgáltatva. A törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott Czeisler védőjének a vizsgálati fogság megszüntetése iránti kérelmével, azonban ennek helyt nem adott és a csaló műorás vizsgálati fogságát továbbra is fentartotta.

— **Önként jelentkezett sikasztó.** Kollmann Henrik csurogi posta- és távirógyakornok szeptember 20-tól kezdődőleg a csurogi postahivatalnál 400 koronát elsikkasztott és a napokban megszökött. Néhány napig a fővárosban tartózkodott, tegnap pedig Szabadkára jött és itt a városházán őrt álló rendőrnél önként jelentkezett. Letartóztatták és át fogják adni az illetékes hatóságnak.

— **Gyanus halálozás.** Szemlics Róza helybeli 44 éves asszony tegnap reggel a lakásán gyanus körülmények között elhunyt. A rendőri boncolást ma délután tartották meg és megállapították, hogy a halál belső elvérzés következtében állott be.

— **Egy vidéki tolvaj.** Megirtuk hogy Dér József titeli illetőségű csavargót rajta csípték, amint a Szircsev-féle helybeli kocsmá helységeből egy subát akart eltajdonítani: Miután 3 napi csavargás miatt fogva tartották ma átkísérték az ügyészséghez a hol vizsgálati fogságba helyezték.

— **Talált értéktárgyak.** A rendőrség ma egy talált ezüst kanalat és egy briliáns nyakkendő tüt vittek be. A talált értéktárgyakat a rendőrségnél igazolt tulajdonosuk átveheti.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Jaramozovics Adam 2 óras. Született: 3 fiu és 5 leány. Eljegyzés: Tamasi János - Faragó Etellel.

— **A versenyáru üzlet előnyösen** ismert áruháznak mai számunkban foglalt karácsonyi hirdetésére felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

— **Gazdátlan milliók.** A kihuzott sorsjegyek, részvények, záloglevelek stb. nyereményei révén sok millió korona hever gazdátlanul az illető pénztárakban, egyszerűen azért, mert a kisorolt értékpapírok jogos birtokosai mitsem tudnak arról, hogy sorsjegyük ki van huzva. Hogy ezt példával is illusztráljuk, felemlítjük, hogy a Budavárosi sorsjegyeknél a 41019 sz. sorsjegy 40000 koronával, a Magyar vörös kereszt sorsjegyeknél a 103 sors. 75. sz. sorsjegy 20000 koronával, az 1434 sor. 36 sz. sorsjegy 30000 koronával, a Józsv sorsjegyeknél a 4209 sor. 27 sz. sorsjegy 20000 koronával, az 566 sor. 99 sz. sorsjegy 30000 koronával ki van huzva. Ezeket a nyereményeket mind e mai napig senkisé nem reklámálta, jóllehet e sorsjegyeket évekkal ezelőtt huzzák már ki. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap”, a melynek sorsolási mellék-lapját, — a Pénzügyi Utmutatót a nagym. m. kir. belügyminiszter 32495 szám alatt mint teljesen megbízható szakközlönyt az összes törvényhatóságoknak, rendezett tanácsu váro-

soknak és a gyámhatósági jog gyakorlásával felruházott községeknek, a nagym. m. kir. pénzügyminiszter 641. szám a. mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt a pénzügyi tisztviselőknek és a nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter 11041. sz. a. a szerkesztésnél követett irányelveknél fogva a hazai körforgalmu vasutaknak hivatalosan ajánlott. — A lap előfizetői a januári számmal ingyen és bérmentve megkapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, — a mely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva az 1903. év végéig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott külföldi sorsjegyek hiteles kimutatását, ugy, hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A többi értékpapírok hátralékos kimutatásai mindig a hiteles huzási jegyzékkel egyidejűleg közöltetnek. A „Pénzügyi Hírlap” előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Utmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, a mely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerespesi-ut 44 szám.

Harc a szökevényekkel.

Rendkívül veszedelmes gonosztevő került a nyár folyamán a balassagyarmati törvényszékhez. Kolompár István nevű kőborcigány volt ez a veszedelmes ember, aki előbb Nógrádmegyében, majd pedig Vasme-gyében és a szomszédos Stajerosz-gyában rablást és rablógyilkosságot követett el társaival együtt, Hosszas üldözés után a nyár folyamán végre sikerült kézrekeríteni a bandát. Valamennyit bekisértek a balassagyarmati ügyészségi fogházba.

A törvényszék pár héttel ezelőtt hozott ítéletet a banda tagjai felett s Kolompár Istvánt tizennégy évi fegyházra ítélte el. Az ügy felebbezés alá kerülve, az elítéltek egyelőre még az ügyészségi fogházban maradtak.

Kolompár István, a főbűnös, ugy-látszik, érezte bűneinek súlyát, mert e napokban a fogházörök éberségét kijátszva, megszökött a börtönéből. A szökést csak jó későn vették észre s addig Kolompárnak sikerült elmenekülni.

A veszedelmes ember Hevesmegye felé vette útját s már a szökés után való éjjelen a hevesmegyei Csány községben ötrendbeli rablást követett el, mely alkalommal polgári ruhát, pénzt, revolvért vett és egy vadászfegyvert kerített magának. A szökés után nyomban értesítették a környékbeli csendőrséget.

Ennek alapján kezdte meg a nyomozást a hatvani csendőrség, melynek két tagja nyomára is akadt a betörőnek, aki egy a pusztán levő szalmakazalban volt elrejtőzve. Kolompár, amint a csendőrök közeledtét észrevette, előbb vadászfegyverével kezdett lövöldözni a csendőrökre, majd pedig a revolvért vette elő és azzal folyton lövöldözve, futásnak eredt. A csendőrök nem vették ám tréfára Kolompár folytonos lövöldözéseit, hanem szintén lövéssel feleltek s az egyik golyó a menekülő veszedelmes embert lábán találta, mire aztán Kolompár leesett a földre. De még itt sem akarta magát megadni, mert még fekvő helyzetében is folyton lövöldözött mindaddig, míg a töltényei el nem fogytak.

A sérült gonosztevőt, miután ártalmatlanná tették, beszállították a

balassagyarmati fogházba, ahol ezután valószínűleg jobban fognak rá vigyázni.

A háború.

A háborúra vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba:

London, dec. 13.

A Morningspost jelenti Sanghaiból: A Sahótól délre lévő japán jobbszárny észak felé huzódott. Előőrse elérte Kuancsut. Azt jelentik, hogy heves ütközet kezdődött.

London, dec. 13.

A Standard jelenti: Kitchener tábornok most avval a kérdéssel foglalkozik, hogy milyen erősnek kell lennie az indiai hadseregnek, ha mintegy 500,000 főnyi ellenség támadná meg. India 160,000 embert állíthat ki 350 ágyúval határára és a tartalék 136,000 ember. India hadseregét, mely első sorban kerül táborba, tehát nagyban meg kell erősíteni. Hir szerint tervbe vették, hogy önkénteseket használnak fel és kanadai, afrikai, valamint ausztráliai katonaságot szállítanak át.

TAVIRATOK

A szent kép tolvaja.

Budapest, dec. 13. Kazánból táviratozzák: Ma fejezték be Sztojan (Csajin) perének tárgyalását. Szto-jant 12 évi kényszermunkára ítélték. Egy apácakolostorból ellopta azt a hires Mária-képet, a melyet még Pugacsev is megkimélt Kazán 1773-iki meghódításakor és a melynek mása a Romanovok házi lobogóján van. Sztojan a képet, miután a rajta lévő drágaköveket kitördelte, elégette.

Kertrendezés szezonja!

A nagybecsű közönség becses tudomására hozom, hogy a mai korszak igényeinek megfelelő pompás kivitelű

villák, udvari kertek
s nagyobbszabásu

parkirozásokat

terv, rajz szerint méltányos árban készíték. Nemkülönbben élő és műkoszorúk, sirsokrok

1 koronától feljebb

pompás kivitelben, gyorsan és pontosan expedáltak.

Valamint különféle cserép és virágzó növényeim, szép kereszties fenyőfáim keretek alakításához.

Vágó György,

kereskedelmi műkertész

Telepem dr. Purgly-féle kert, az új gyermek menhely áttellenében van.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

SZINHÁZ.

Nebántsvirág. Hétfőn este a „Nebántsvirág“ felelevenítése szerzett kellemes estét az igazi francia operette muzsika kedvelőinek. Az előadók vetélkedtek egymással úgy játéka, mint ének dolgában élőkön a szabadkai közönség elvászthatatlan kedvencével Gerlaci Herminnel. Az új komikus Vitéz Róbert tegnap mutatkozott be nagyobb szerepben és diskrét komikumával állandó derűtséggel tartotta a közönséget, ami már a biztos siker előjele. Rátkay Loriot őrmestere és Falusy Champatreux ismert kitűnő alakítások.

MULATSÁGOK.

Az ipartestületi dalárda hangversenyyel egybekötött táncmulatsága minden évben egyike szokott lenni a farsang legsikerültebb mulatságainak. A jövő szezonban január hó 15-dikén tartja meg mulatságát, melyre a rendezőség most bocsátja ki a meghívókat. A táncmulatság a Pest szálloda termeiben lesz.

A máv. altiszti kör műkedvelő szakosztálya által a kör helyiségében tartandó Sylveszter estélyre már nagyban folynak az előkészületek és a próbák. Amint értesülünk a műsor nagyon változatos és szórakoztató lesz és hogy a vendégek jól fognak mulatni az már előre látható, mert a rendezőség és a műkedvelők mindent elkövetnek az estély sikere érdekében.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A vadházások. Boszity Vendelinné néhány hétig vadházasságban élt Lausev Voin sándori lakossal. A rövid ideig tartó szerelmi viszony az alig 20 éves menyecske és a 68 éves öreg ember között azzal végződött, hogy Lausev feljelentette a fiatal asszony a büntető bíróságnál 188 korona elikkasztása miatt. A bíróság vád alá is helyezte Boszityné és két hónapi vizsgálati fogság után ma tartották meg a főtárgyalást **Marián Miklós** elnöklete alatt. Vádlott azzal védekezett, hogy a pénzt ajándékba kapta a szerelmes öreg embertől, aki miután a kára megtértült, visszavonta a panaszát, mire a vádhatóság képviselője is elejtette a vádat és a kir. törvényszék felmentő ítéletet hozott.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 91.

Dobra intézte az összegyűlt vezetőkhöz az első kérdést. Hangjából biztonság csengett. Mint a vészes felhőket szétverni akaró harang hangja tört csengése a lelkekbe és kényszerítette a sziveket arra, hogy rendíthetetlen bizalommal emelkedjenek a magasba, ahonnan a szabadság kiapadhatatlan, örök forrása önti a bátorságot, a halálmegvetést, az igazságért vértontó könyörtelen szeretetet az emberek valójába.

— Testvérek, a zsarnokság végső csapását méri ránk. Rettenetes lesz e csapás, melyet tizezrek karja egyszerre zudít százakra. Olyan lesz, mint a villám, mely az égi háboruban az esztelenül rohanót csapja agyon. Eljött a pillanat, melyben határoznotok kell. Kikerülhetitek a villámcsapást, ha a fürgeteg elől otthonaitokba menekültök. Vagy megáll-

tok a villámcsapások között és elszánjátok magatokat arra, hogy a villámzapor közepette rendületlenül lesztok, nehogy futástokkal hazátok szabadságának életét kockáztassátok. Határozatok!

Zsenó, a barjaktár szólalt meg.
— Dobra, vojvoda! Szavaidat nem viszhangozta lelkeinknek kitörése. Mintha mindegyikünk azt leste volna, hogy melyik lesz közöttünk gyáva, hogy azután rárohanva a torkába fojtsuk a gyávaság szavát. Feleltem e helyettetek is, testvérek?

A vezetőknél néma fejbólintása volt a felelet. Dobra szemében könnyek csillantak meg. Olyanok voltak a könnyek, mint a tavaszi napsugarak hevéből kicsalt gyöngyvirág az erdők mélyében. A napsugár a hajdukok forró, lánggal égő hazaszeretete volt. Radin úgy állt közöttük, mint a napsugaraknak kitett szikla, amelyről visszaverődő sugarak izzóvá hevitik a levegőt. És a lelkeknek ezt az izzását a tavasz hűvös zefirje enyhítette, mely körül lengte a hajdukokat, mint az édes anya legyezőjével keltett légáram a bölcsőben alvó kisdednek a nyári hőségétől kipirult arcát. E szent izásban, a tavasz ihletének, a zefirnek e szent hízélgésében szólalt meg Radin. Nem lelkesített, parancsokat osztott és e parancsot szent áhitattal halgatták, mint az atya köré gyűlt gyermekek az édes dicséretet.

— Dobra te itt maradsz a Vojna dombon. Ti többiek tudjátok már teendőiteket. Figyelmeztetek, hogy a dicsőség, a győzelem utáni vágy ne váljék okosságtok rovására. Én pedig a délről felvonuló horda elé megyek. Nem szembezállni a hordával, hanem hogy megzavarjam soraikat. Ti is nyugtalaníthatjátok, széttéphetitek az ozmanokat, mint a farkasok a kölykeiknek szerzett zsákmányt. Menjetek bucsuzás nélkül, csak a kislelküek bucsuznak ha a halállal állnak szemközt.

Folyt. köv.

Felolvasó szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptulajdonosok: **A Z A L A P I T Ó K.**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Néhai Piro Jozsi
Orchesterhegedűje

eladó.

Solligoni hajvágó-gépet
2 napi próbára
2 Ft 50 kr. utánvétel
Kérlek megadni a kérésedem magamat az 8 napon belül visszavenni az az gépet
Kérlek megadni a kérésedem magamat az 8 napon belül visszavenni az az gépet
Kérlek megadni a kérésedem magamat az 8 napon belül visszavenni az az gépet

Hol lehet legolcsóbban vásárolni

**kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot**

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fü és leánygallérok	5 " "

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkkel 5 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyra vásároljon az Antikváriumában: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbjá 1 kr. levél papírok, emlék könyvek bámulatos olesón az *Antikvárium* Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átalánében. Kölsönkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Butorozott szoba a Széchenyi téren kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Fürdőkád jó karban levő, megvételre kerestetik. Novák palota föld szint 4 ajtó.

19 éves irodalmilag és zenelleg művelt fiatalember, több nyelvet tud, melyeket, valamint hegedülni, cimbalmozni is taníthat, uri családnál kölsönösen kellemes eljárást keres. Gyors megkeresés a kiadóvatalban.

Pékmesterek figyelmébe!
Szilágyi László Budapest, VII. kerület, Klauzál-utca 15. földszint 8. pék és cukrász kemence készítő és hertverő elvállal mindennemű javításokat. Kivánatra vidékre is megy

Még eddig nem létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra, 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal 3 frt 80 kr., egy kínai ez. st. lánc 80 kr., egy valódi magyar állású tajték pipa 1 frt 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt véve 5 frt 50 kr. postaköltséggel együtt.

Meg nem tetszés esetén a pénz visszaküldhető.

Elvem nagy forgalom csekély haszon.

SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:
KORMOS BÉLA
műórás és ékszerész
BUDAPEST, VII., István-ut 28. sz.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

! 90 Minden óra javítás 90 !
2 évi jótállás mellett.
Vidéki javítások pontosan eszközöltenek.
Krajczár **KORMOS BÉLA** műórás BUDAPEST, VII., István-ut 28. Krajczár

Karácsonyra a legzélyszerűbb ajándék
ha veszünk egy John-féle szabad.
telített gőzü mosógépet
mely által tüzelő agyagot takarítunk és a ruháinkat a rongálástól megóvjuk. Kapható egyedüli árusnál:
Weisz János Antal
villany-, gáz- és vízvezeték felszerelési vállblata és műhelye
Eötvös-utca **Szabadkán** Csillag-féle ház
Próba mosás eszközlése céljából díjtalanul kölsön adatik.